

LAUSUNTO

6.9.2024

VN/31178/2023

VN/31178/2023-PLM-43

Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/31178/2023-SAAP-4

Puolustusministeriön lausunto; Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa Kansallisesta liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmaluonnoksesta. Luonnos sisältää päivitetyn arvion liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran ja markkinan kehityksestä sekä infran ja markkinan kehittymistä koskevat tavoitteet ja edistämistoimenpiteet. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan laaditaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon laajentamista koskeva toimintaohjelma. Lisäksi EU:n vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra-asetus (AFIR) edellyttää tie-, rautatie-, vesi- ja lentoliikenteen kat-

tavan kansallisen toimintakehyksen laatimista.

Puolustusministeriö on tutustunut ohjelmaluonnokseen ja lausuu seuraavaa. Puolustushallinnossa jakeluasemien toiminnanharjoittaja on Puolustusvoimat, joten jakeluinfraohjelmalla ei ole suoria vaikutuksia maanpuolustukseen tai puolustushallinnon käytössä olevaan jakeluinfraan tai sen kehittämiseen. On kuitenkin huomattava, että Puolustusvoimat nojaa poikkeusoloissa vahvasti muun yhteiskunnan voimavaroihin. Liikenteen osalta tämä tarkoittaa yksityiskäytössä olevien ajoneuvojen ottamista Puolustusvoimien käyttöön. Käyttövoimien skaalan laajentuessa huoltaminen ja täydentäminen aiheuttavat haasteita verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Haasteita voi syntyä erityisesti siirtymäkausien aikana, jolloin vaihtoehtoja eri käyttövoimiksi on useita, mutta mikään näistä ei ole vakiintunut. Ukrainan sota on lisäksi osoittanut, että sähkönsaannin varmistaminen poikkeusoloissa on huomattava haaste.

Ohjelmaluonnoksen mukaan uusien käyttövoimien jakeluinfra rakentuu nykyisten liikenteen polttoaineiden jakeluasemien rinnalle. Se täydentää olemassa olevaa jakeluinfraa liikenteen käyttövoimavalikoiman asteittain monipuolistuessa. Suomen lähtökohtana on, että tämän jakeluinfran tulisi mahdollisimman pitkälti rakentua markkinalähtöisesti. Markkinalähtöisyys voi kuitenkin tarkoittaa kääntäen myös sitä, että uusien käyttövoimien jakeluverkoston laajentuksessa nestemäisten polttoaineiden jakeluverkosto supistuu. Puolustusvoimien oma raskas kalusto käyttää vielä pitkään nestemäisiä polttoaineita ja jakeluverkoston heikentymisellä tältä osin olisi suora vaikutus puolustuskykyyn. Jakeluverkoston muutoksissa tulisi markkinalähtöisyydestä huolimatta ottaa huomioon myös sotilaallisen huoltovarmuuden tarpeet.

Ohjelmaluonnoksen kappaleessa 1.3. on kuvattu jakeluinfraverkoston laajenemisen ja monipuolistumisen vaikutukset energiahuoltovarmuuteen. Kuten yllä olevista huomioista käy ilmi, luku ei ota kantaa siihen, miten jakeluinfran kehittäminen vaikuttaa poikkeusolojen huol-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

tovarmuuteen. Esimerkiksi meriliikenteen häiriintyminen Itämerellä pakottaisi ulkomaankaupasta riippuvaisen Suomen etsimään vaihtoehtoisia kuljetusreittejä. Tällä olisi puolestaan heijastevaikutuksia vaadittuun jakeluinfraan kuljetusten painopisteiden siirtyessä uusille reiteille. Huoltovarmuustarkastelua esitetään laajennettavaksi kattamaan myös poikkeusolojen tarpeet.

Osastopäällikkö

Olli Ruutu

Asiantuntija

Joonas Laito

Jakelu

LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/31178/2023-PLM-43

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: